

ETEVA

Eteva kuntayhtymän tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2020

Eteva kuntayhtymä

Tarkastuslautakunta 6.5.2021
§ 19 liite 1

Yhtymähallitus 27.5.2021
§ 39 liite 1

Yhtymäkokous 11.6.2021
§ 6 liite 2

Eteva kuntayhtymän tarkastuslautakunnan arviointikertomus

Johdanto

Vuosi 2020 haastoi Etevaa monellakin tavoin. Koronapandemia ja tarkastustyön kautta esiin nousseet epäkohdat toivat yllättäviä haasteita Etevan toimintaan. Koronan pelättiin aiheuttavan voimakkaan taloudellisen sukelluksen, mutta Eteva selviytyi siitä kuitenkin kiitettävästi ja teki lopulta positiivisen tuloksen.

Tarkastuslautakunnalle vuosi oli kokonaisuudessaan työntäyteinen. Tarkastuskohteita riitti ja jatkotoimiinkin jouduttiin ryhtymään. Tämä osoittaa, että tarkastustoiminta toimii. On tärkeää, että tilintarkastus, tarkastuslautakunta ja virkamiehet toimivat tiiviissä yhteistyössä organisaation ollessa suuri, ajoissa.

Haluan lämpimästi kiittää koko Etevan johtoa, henkilöstöä ja erityisesti koko tarkastuslautakuntaa menneestä vuodesta 2020. Nyt on aika kääntää katse kohti tulevaa.

Pasi Laine

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

1 tarkastuslautakunnan toiminta

1.1 tehtävät

Tarkastuslautakunta on yhtymäkokouksen alainen riippumaton toimielin, jonka tehtävistä ja toiminnasta määrätään perussopimuksen mukaisesti hallintosäännössä ja sitä täydentävässä tarkastussäännössä. Tarkastuslautakunta vastaa tarkastussäännön mukaan ulkoisesta valvonnasta tilintarkastajien kanssa ja vastaa muista sille asetetuista tehtävistä lakisääteisten tehtävien lisäksi. Tarkastuslautakunta valmistelee yhtymäkokouksen päätettäviksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, kuten kuntayhtymän tilintarkastajan valinnan.

Kuntalain (410/2015) mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on

- valmistella yhtymäkokouksen päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko yhtymäkokouksen asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kuntayhtymässä toteutuneet ja
- arvioida onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kuntayhtymän taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kuntayhtymän ja tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa Kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset yhtymäkokoukselle tiedoksi;
- valmistella yhtymähallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi

Tarkastuslautakunta arvioi vuosittain tavoitteita, joita yhtymäkokous on asettanut konsernijohtolle, kuntayhtymän edustajille sekä lisäksi niiden tavoitteiden toteutumista, jotka yhtymäkokous on asettanut tytäryhteisöille kuntayhtymän taloussuunnitelmassa ja talousarviossa. Tarkastuslautakunta arvioi myös yhtymähallituksen hyväksymän konserniohjeen toteutumista. Kuntayhtymän tarkastuslautakunta huolehtii kuntayhtymäkonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Arviointiin liittyvät havainnot esitetään yhtymäkokoukselle laadittavassa arviointikertomuksessa. Lisäksi tarkastuslautakunta voi laatia yhtymäkokoukselle erillisiä raportteja kuntayhtymän toiminnan ja taloudenhoidon kannalta merkittävistä asioista.

Ennen arviointikertomuksen tai erillisen raportin yhtymäkokouksenkäsittelyä tarkastuslautakunta pyytää yhtymähallituksesta ja muilta toimielimiltä tarvittavat lausunnot.

Yhtymähallitus antaa loppuvuodesta yhtymäkokoukselle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta.

Tarkastuslautakunta valmistelee tilintarkastuskertomuksen käsittelyn yhtymäkokoukselle ja seuraa tilintarkastajien tarkastussuunnitelman toteutumista.

1.2 Kokoonpano ja tilintarkastaja

Etevan yhtymäkokous on valinnut 31.8.2017 kuntalain mukaisesti toimikauttaan 2017 - 2021 vastaavaksi ajaksi tarkastuslautakunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenet.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajana toimii Pasi Laine ja varapuheenjohtajana Aija Lavikainen. Tarkastuslautakunta kokonaisuudessaan taulukossa yksi (1).

Kuntalain mukaisena tilintarkastajana Etevässä on KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy, jonka yhtymäkokous valitsi 14.12.2018 jatkamaan vuosille 2019-2020. Päätös jatkamisesta tehtiin vielä valmistelussa olevan Sote- ja maakunnan toteutumisen sen hetkellä tiedolla. Sopimuksessa on optiokausi vuodelle 2022. Vastuunalaisena tilintarkastajana jatkoi JHTT, KHT – tarkastaja Kaija Pakkanen 24.4.2020 saakka ja Kirsi Sova 25.4.2020-31.12.2020.

Tarkastuslautakunta 1.1.2020 – 31.12.2020	
Varsinaiset jäsenet	Varajäsenet
Laine Pasi, puheenjohtaja	Päivi Äyhönen
Aija Lavikainen, varapuheenjohtaja	Jukka Vaalamo
Juha Nyberg	Raija Virta
Risto Salovaara	Tanja Vauhkonen
Tauno Ylä-Soininmäki	Anne Kujala

Taulukko 1. Tarkastuslautakunta 2017 - 2021.

1.3 Toiminta vuonna 2020

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden aikana yksitöistä (11) kertaa ja kolme (3) kertaa ylimääräiseen kokoukseen. Tarkastuslautakunta osallistui sisäisen tarkastuksen selvitykseen (4) kokouksessa. Tämä lisäksi tarkastuslautakunta piti lukuisia valmistelevia suunnittelukokouksia käsiteltäviin asioihin liittyen. Kokous- ja työmäärä poikkesi huomattavasti aiemmista vuosista.

COVID19 pandemiasta johtuen valtaosakokouksista pidettiin sähköisenä etäyhteyden kautta. Kohdetutustumisia ei toteutettu pandemian johdosta.

Kokouksissa käsiteltiin kaksikymmentä (42) asiaa. Näistä (12) koski sisäisen tarkastuksen asiaa. Muut asiat koskivat tarkastuslautakunnan toimivaltaan kuuluvia a) lakisääteisiä tehtäviä ja b) tarkastuslautakunnan huomion kiinnittäviä seikkoja:

- a) yhtymäkokoukselle valmisteltavia asioita kuten sidonnaisuusilmoitusten valvontaa, arviointikertomusta, tilintarkastajan tilintarkastuskertomusta, tilintarkastajan tarkastusohjelmaa
- b) johtavien viranhaltijoiden kuulemista mm. tiedonhallintaista ja sisäisen tarkastuksen asiasta.

Asiankäsittelyn yhteydessä tarkastuslautakunta kuuli keskeisistä viranhaltijoista toimitusjohtajaa, hallintopäällikköä ja talouspäällikköä. Sisäisen tarkastuksen asiassa tarkastuslautakunta kuuli yhtymähallituksen puheenjohtajaa ja entistä toimitusjohtajaa. Tilintarkastusasioissa tarkastuslautakunta kuuli tilintarkastajaa. Lisäksi tarkastuslautakunta pyysi yhden asian kohdalla lausunnon Kuntaliiton johtavalta lakimieheltä. Tarkastuslautakuntaa avusti sisäisen tarkastuksen asiassa lakiasiantuntija.

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on tarkastuslautakunnan päätöksellä toiminut kuntayhtymän hallintopäällikkö Kalle Eklund.

Tarkastuslautakunta on seurannut asioiden käsittelyä yhtymäkokouksen, yhtymähallituksen ja yhteistyötoimikunnan pöytäkirjoista sekä asiantuntijoita kuullen. Lisäksi tarkastuslautakunnalla on ollut käytössään kuntayhtymän toimintakertomus ja tilinpäätös 2020, henkilöstökertomus 2020, tilintarkastajan tarkastussuunnitelma vuoden 2020 talouden ja hallinnon tarkastamisesta sekä raportti tilintarkastajan tilikauden aikaisesta tarkastuksesta sekä raportti tilinpäätöksen tarkastuksesta. Tilintarkastaja on antanut vuotta 2020 koskevan tilintarkastuskertomuksen 3.5.2021.

2 Tavoitteiden toteutumisen arviointi

Etevan yhtymähallitus päivitti maaliskuussa 2018 Etevan strategian vuosille 2018–2019. Toimintaympäristön muutoksissa nostettiin uusina asioina esille muun muassa kestävä kehitys, digitalisaation ja valinnanvapauden vaikutukset asiakkaiden arkeen sekä työmuotojen, työtapojen ja työnkuvien muuttuminen. Toiminnan strategisiksi kehittämistarpeiksi tunnistettiin muun muassa sote- ja maakuntauudistuksen sekä muuttuvan lainsäädännön tavoitteista lähtevä osaamisen kehittäminen ja lisääminen, palvelujen ja toimintamallien tarkoituksenmukainen uudistaminen lainsäädännön ja kasvavan kilpailun pohjalta, digitalisaation ja teknologian lisääntyvä hyödyntäminen asiakasta unohtamatta, asiakkaiden itsemääräämisoikeuden ja siihen liittyvän vastuun vahvistaminen, tiedolla johtamisen edellytysten varmistaminen sekä kansainvälistymisen, maahanmuuton, kestävän kehityksen ja ympäristöarvojen huomioiminen Etevan arjessa.

Koska Etevan strategia oli laadittu sote- ja maakuntauudistuksen suunnitteilla olleen aikataulun perusteella vain vuoden 2019 loppuun, yhtymähallitus päätti toukokuussa 2019 jatkaa sen voimassaoloa enintään vuoden 2020 loppuun. Uusi strategia valmistellaan 2020 Marinin hallituksen Sote-uudistuksen tiedoilla ja vammaislainsäädännön kokonaisuudistus huomioiden.

Marinin hallitus käynnisti uuden sote-uudistuksen valmistelun aiemmin valmistellun sote- ja maakuntauudistuksen kaaduttua. Uudenmaan osalta tämä tarkoittaa aluepohjaista erillisratkaisua. Sote-uudistuksen ohella Etevan tulevaisuuteen vaikuttaa merkittävästi julkisen sektorin taloudellinen tilanne. Eteva osallistui aktiivisesti uudistusten valmisteluun vuoden 2020 aikana ja jatkaa edelleen aktiivisesti mukana uudistuksen valmistelussa.

Koronaviruspandemia leimasi merkittävästi Etevan vuotta 2020. Organisaation voimavaroista valtaosa meni pandemian hoitoon, josta Eteva selviytyi vähintäänkin hyvin, sillä riskit olivat suuret, niin henkilöstön, asiakkaiden kuin taloudenkin osalta. Eteva joutui koronapandemian aikana tekemään uuden taloutta tasapainottavan ohjelman. Vahva sitoutuminen talouden tasapainotamisohjelmaan mahdollisti sen, että Etevassa vältyttiin suunnitteilla olleista lomautuksista.

Yhtymäkokouksen hyväksymässä talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Yhtymäkokous on 12.12.2019 asettanut vuoden 2020 sitovaksi tavoitetasoksi tuloslaskelman toimintakatteen.

Vuoden 2020–2022 toiminta- ja taloussuunnitelmassa on vuodelle 2020 määritetty neljään alueeseen: Uudistuva ja uudistava edelläkävijä, Asiakaslähtöinen ja monimuotoinen palveluntuottaja, Hyvinvoiva ja tuottava yhteisö ja Toiminta ja talous tasapainossa, kolmekymmentäkolme (33) toiminnan painopistettä. Toiminnallisia tavoitteita asetettiin kaksikymmentäviisi (25).

2.1 Strategian toteuttaminen

Etevan yhtymähallitus asettaa Etevan strategiset tulosmittarit ja johtoryhmä seuraa mittareiden toteutumista kvartaaleittain. Tuloksista raportoidaan yhtymähallitukselle ja yhtymäkokoukselle.

Strategiset tulosmittarit 2020 ja niiden toteutuminen

Mittari 1 Kuntayhtymän taloudellinen tulos

Toimintakate: **453 t€** (tavoite: positiivinen) Toteutunut

Vuosikate: **471 t€** (tavoite: positiivinen) Toteutunut

Mittari 2 Asiakaspaiikkojen täyttöaste

Asuminen: **98%** (tavoite: 95%) Toteutunut

Kehitysvammapsykiatrian yksiköt: **86%** (tavoite: 91 %) Ei toteutunut

Mittari 3 Henkilöstövoimavarat per 30.6.2019

Työpanos-%: 77,1 % (tavoite: 78 %) Ei toteutunut

Vaihtuvuus-%: 14,9 % (tavoite: max 16 % vuositasolla) Toteutunut

Terveysperusteiset poissaolot: **20,0 pv/hlö** Toteutunut

(tavoite: max 20,5 pv/hlö vuositasolla)

Mittari 4 Asiakastyytyväisyys

Tilaaja-asiakkaat

Eteva on asiakaslähtöinen: **3,5** (tavoite: 3,5) Toteutunut

Etevan yksiköiden henkilökunta toimii ammattitaitoisesti: **3,7** (tavoite: 3,5) Toteutunut

Henkilöasiakkaat, Elämän tuki

Henkilökunta ottaa huomioon asiakkaan toiveet: **93,7 %** (tavoite: 90 %) Toteutunut

Henkilökunta kohtelee minua ystävällisesti: **xx %** (tavoite: 95 %) *Ei mitattu

Asiakas kokee olonsa turvalliseksi asumispalveluissa ja päiväaikaisessa toiminnassa: **xx %** (tavoite: 90 %) *Ei mitattu

*Elämän tuki on tehnyt vuoden 2020 aikana asiakaskyselyt IMO:oon sekä KVANK:in laatukriteereihin liittyen.

Henkilöasiakkaat tai heidän omaisensa, kehitysvammapsykiatrian yksiköt

Asiakkaana minua kohdellaan arvostavasti: **76,9 %** (80 %) Ei toteutunut

Asiakkaana osallistun palvelujeni tavoitteiden asettamiseen: **92,3 %** (80 %) Toteutunut

Hoito-/palvelujaksosta oli hyötyä ja tavoitteet saavutettiin: **84,6 %** (75 %) Toteutunut

Tarkastuslautakunta toteaa, että stragiset mittarit toteutuivat osin.

2.2 Talous ja tilinpäätös

Etevan tase on ollut ylijäämäinen vuodesta 2015 alkaen. Kuntayhtymän toiminnallinen tulos vuonna 2020 on 1,1 miljoonaa euroa, mikä ylittää talousarvion 1,0 miljoonalla eurolla. Tästä palautettiin tilinpäätösvaiheessa jäsenkunnille 650 000 euroa. Eteva kuntayhtymän tulos on ylijäämän palautuksen jälkeen 287 tuhatta euroa.

Yhtymäkokous on 12.12.2019 hyväksynyt Etevan talousarvion toimintakatteeksi 1 274 144 ja tulokseksi 933 976 euroa. Etevan yhtymäkokous on 17.12.2020 käsitellyt Etevan talousarvion 2020 muutosta ja hyväksynyt muutostalousarvion toimintakatteeksi 450 000 euroa ja tulokseksi 110 000 euroa. Lisäksi yhtymäkokous päätti, että uuden toimintakatteen yli jäävä osuus palautetaan tilinpäätöksen yhteydessä jäsenkunnille tilikauden aikana tapahtuneiden palveluostojen suhteessa.

Uuden syksyllä 2020 hyväksytyyn strategian sekä uudistettujen rakenteiden, toimintamallien ja prosessien avulla talous saadaan pysymään tavoitetasolla tulevinakin vuosina, mikäli asiakasmäärissä ei tapahdu merkittävää vähenemistä. Vuoden 2020 aikana avattiin yksi ikääntyneiden kehitysvammaisten asumisyksikkö Vantaalle, sekä lähdettiin rakentamaan uutta vaativan tason asumisyksikköä Mäntsälään.

2.2.1 Sitovan tavoitteen toteutuminen

Yhtymäkokous on 12.12.2019 asettanut vuoden 2020 sitovaksi tavoitetasoksi tuloslaskelman toimintakatteen. Toimintakatteen määrään on tehty talousarviomuutos yhtymäkokouksessa 17.12.2020. Vertailukelpoinen toimintakate ennen jäsenkunnille tehtyä palautusta olisi 1,1 miljoonaa euroa.

Tilinpäätösraportin toimintakate oli TA2020 1 274 144 euroa ja muutos TA2020 450 000 euroa ja toteutuma TP2020 453 448. Erotus 3 448 euroa.

Toteutumaa tarkasteltaessa on syytä ottaa huomioon, että vertailukelpoinen toimintakate ennen ylijäämän palautusta jäsenkunnille olisi 1,1 miljoonaa euroa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että sitova tavoite toteutui.

2.3 Toiminnallisten tavoitteiden arviointi

Tilinpäätösraportissa esitetään toiminnallisten tavoitteiden talousarvion mukainen tavoite, tavoitetaso, mittari ja toteutuman raportointi. Tarkastuslautakunta on käsitellyt toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen raportoinnin yhdessä kuntayhtymän johdon kanssa ja antaa arviot näiden tavoitteiden toteutumisesta saadun selvityksen sekä saatavilla olevien asiakirjojen perusteella.

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan toiminnallisista tavoitteista toteutui seitsemätoista (17) kappaletta täysin, kaksi (2) kappaletta osin, kaksi (2) ei ollut toteutunut. Kuntayhtymän johdolta saadun selvityksen mukaan kahta (2) oli muutettu tarkoituksella vuoden aikana, jolloin toteutusaikataulu oli siirretty vuodelle 2020 tai toteutuksesta oli luovuttu esimerkiksi lainsäädännön muutoksen johdosta. Toteutumisprosentti (toteutui-toteutui osin- muuttui tark.) 83 %.

	Tavoitteita TA2020	toteutui TP2020	toteutui osin TP2020	ei toteutunut TP2020	ei voida todentaa	muuttanut tarkoituksella	toteuma %*
Elämäntuki tulosalue	7						
Johdon arvio		3	4	0	0	0	100
Tarkastuslautakunnan arvio		3	4	0	0	0	100
Erityispalvelut tulosalue	6						
Johdon arvio		0	2	3	0	1	50
Tarkastuslautakunnan arvio		0	2	3	0	1	50
Tukipalvelut ja Kuntayhtymän johto tulosalue	12						
Johdon arvio		5	1	5	1	0	50
Tarkastuslautakunnan arvio		5	1	5	1	0	50
Yhteensä	25						
Johdon arvio		8	7	8	1	1	64
Tarkastuslautakunnan arvio		8	7	8	1	1	64

* toteutama % = toteutui + toteutui osin + muuttanut tarkoituksella

Taulukko 2. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arviointi.

2.3.1 Elämän tuki tulosalue

Elämän tuen tulosalue vastaa asumisesta, perhehoidosta sekä päiväaikaisesta toiminnasta, johon kuuluvat osallisuutta tukeva toiminta sekä työllistymistä edistävä toiminta. Tulosalue on jaettu neljään toiminnalliseen alueeseen: asumispalvelut, perhehoito, työhönvalmennus ja jalkautuvat palvelut.

Tulosalueen henkilöstömäärä on 976 henkilöä ja henkilötyövuosia 1058.

Toiminnallisia tavoitteita oli asetettu seitsemän (7).

- Valtakunnallisten, asumispalvelujen yksilöllisen tuen laatukriteerien soveltaminen asiakkaiden arjessa
- Asiakkaiden itsemääräämisoikeuden vahvistaminen
- Valtakunnallisten, työllistymistä edistävää toimintaa koskevien laatukriteerien soveltaminen asiakkaiden arjessa
- Valtakunnallisten, osallisuutta tukevaa toimintaa koskevien laatukriteerien soveltaminen asiakkaiden arjessa
- Työhönvalmennuksessa otetaan käyttöön vuonna 2019 valmisteltu uusi toimintamalli
- Oikeat asiakkaat oikeassa palvelussa

Tavoitteiden täytyminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että tulosalueen tavoitteista täyttyi kokonaan kolme (3) tavoitetta ja neljä (4) toteutui osin. Toteutumisprosentti (toteutui-toteutui osin) 100 %.

Tarkastuslautakunta on ottanut arvioinnissaan huomioon COVID19 pandemian.

2.3.2 Erityispalvelut tulosalue

Erityispalvelujen tavoitteena on turvata asiantuntija- ja erityisosaaminen Etevan palvelutoiminnan asiakkaille kuntayhtymän strategian mukaisesti. Erityispalvelut-tulosalue on profiloitunut korkeatasoisen, vaativan osaamisen keskittymäksi. Tulosalue muodostuu neljästä tulosyksiköstä: asiantuntijapalvelut elämän tuki, asiantuntijapalvelut vaativa taso, kehitysvammapsykiatria sekä vuoden 2020 lopulla avattu kehitysvammapoliklinikka.

Tulosalueen henkilöstömäärä on 158 henkilöä ja henkilötyövuosia 169.

Toiminnallisia tavoitteita oli asetettu kuusi (6).

- Asiakastyytyväisyyden varmistaminen
- Työhyvinvoinnin lisääntyminen
- Etäpalvelut ovat laadukkaita ja niitä on riittävästi tarjolla
- Yhteistyön tiivistäminen Elämän tuen kanssa liikkuvan palvelun konseptoinnissa ja rajoi-tustoimenpidearviointien käytännöissä sekä etäpalvelujen käytössä
- Lasten ja nuorten kuntoutusyksikön valmistelu ja perustaminen
- Toiminta ja talous ovat tasapainossa

Tavoitteiden täytyminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että erityispalveluiden tavoitteista kaksi (2) toteutui osin, kolme (3) ei toteutunut ja (1) muuttui tarkoituksella. Toteutumisprosentti (toteutui-toteutui osin) 50 %.

Tarkastuslautakunta on ottanut arvioinnissaan huomioon COVID19 pandemian.

2.3.3 Tukipalvelut ja kuntayhtymän johto tulosalue

Etevan tukipalvelut muodostuvat HR-palvelut- ja Talouspalvelut-tulosalueista sekä Kuntayhtymän johto -tulosalueesta. Kuntayhtymän johtoon on sijoitettu yleishallinto, tietohallinto, viestintä ja kehittäminen sekä Etevan luottamuselimet (yhtymäkokous, yhtymähallitus ja tarkastuslautakunta), toimitusjohtaja ja erityishuollon lakisääteiset tehtävät, kuten erityishuollon johtoryhmä. Kuntayhtymän johto johtaa kuntayhtymää hallintosäännön pohjalta.

Kuntayhtymän johto vastaa myös lakisääteisestä erityishuoltopiirin (erityishuollon johtoryhmä) toiminnasta.

Tukipalveluiden henkilöstömäärä on 43 henkilöä ja henkilötyövuosia 46.

Toiminnallisia tavoitteita oli asetettu kaksitoista (12).

- Uuteen sote-uudistukseen valmistautuminen
- Strategian toteutuminen arjessa
- Uuteen sote-uudistukseen valmistautuminen
- Strategian toteutuminen arjessa
- Uuden strategian valmistelu

- Työntekijöiden osallistaminen ja sitouttaminen turvallinen ja sujuva arki –toimintamalliin
- Työajanhallinnan kehittäminen
- Etevan työnantajakuva ja brändi ovat kilpailukykyisiä
- Osto- ja hankintakäytännöt ovat tehokkaat ja yhtenäiset
- Eteva.fi-sivusto palvelee käyttäjiä laadukkaasti ja on saavutettavuusdirektiivin mukainen
- Tiedolla johtaminen ja ohjelmistorobotiikka tukevat Etevan strategian toteutumista
- Henkilöstö osaa käyttää ja hyödyntää asiakastietojärjestelmää (Lifecare)
- Henkilökuljetukset hoidetaan tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti
- Etevassa toimintamallit ovat ympäristöystävällisiä ja ympäristöohjelman mukaisia

Tavoitteiden täytyminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että viisi (5) tavoitetta toteutui, 1 tavoite toteutui osin, (5) tavoitetta ei toteutunut ja 1 (1) ei voitu todentaa. Toteutusprosentti (toteutui-toteutui osin) 50 %.

Tarkastuslautakunta on ottanut arvioinnissaan huomioon COVID19 pandemian.

2.3.4 Eteva konsernin kiinteistöyhtiöt

Etevan toimitusjohtaja osallistuu konsernijohtajan edustajana yhdessä yhtymähallituksen puheenjohtajan kanssa Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n hallituksen kokouksiin. Etevan yhtymähallituksen puheenjohtaja ja talousjohtaja osallistuvat tarvittaessa konsernijohtajan edustajina Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n hallituksen kokouksiin. Etevan talousjohtaja toimii hallituksen jäsenenä Kiinteistö Oy Hämeenlinnan Virvelinrannassa. Toimitusjohtajalla ja talousjohtajalla on lisäksi käytettävissään konserniyhteisöjen ajantasaiset tulosraportit.

Alkuvuoden 2020 osalta Kiinteistö Oy Hämeenlinnan Virvelinrannan toimitusjohtajana toimi Etevan entinen toimitusjohtaja. Vuonna 2020 toukokuusta alkaen Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n toimitusjohtaja Marko Mörsky toimi hallituksen puheenjohtajana ja toimitusjohtajana Kiinteistö Oy Hämeenlinnan Virvelinrannassa.

Konsernivalvonnan kannalta merkittävin Eteva konserniin kuuluva yhteisö on kuntayhtymän 100 % omistama osakeyhtiö Uudenmaan Vammaispalvelut Oy, jonka toimitusjohtaja on myös Etevan johtoryhmän jäsen.

Yhtiön tehtävänä on huolehtia Etevan palvelutoiminnassa tarvittavien kiinteistöjen ja muiden tilojen omistamisesta, hallinnoinnista, ylläpidosta, hankinnasta ja välivuokrauksesta. Tilahankkeiden osalta yhtymähallitus tekee Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:lle tilaukset toimitiloista ja kuntayhtymä vuokraa kyseiset tilat yhtiöltä. Yhtiö toimii myös rakennuttajana uudishankkeissa.

Etevan tilintarkastusyhteisö KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy toimii myös Eteva konsernin tytäryhtiöiden tilintarkastajana.

Etevan tytäryhtiöiden omistamiin kiinteistöihin liittyy yleisiä toimitiloihin liittyviä riskejä, kuten sisäilmaongelmat, lainsäädännön muutosten vuoksi vanhentuvat tai merkittäviä uudistuksia vaativat tilat, asiakkaiden toiveiden ja henkilöstön saatavuuden näkökulmasta sijainniltaan ongelmalliset tilat sekä lisääntyvä korjausvelka, jota ei voida täysin kattaa vuokratuotoilla. Lisäksi kiinteistöjen täyttöasteen heikkeneminen voi aiheuttaa rahoitusriskin.

Keskeisiä tapahtumia:

UVP Korjaus- ja kunnossapitotyöt sekä uudishanke ovat olleet käynnissä Mäntsälässä.

UVP Kehitysvammapoliklinikka muutostyöt Norppatie

UVP Lisätilat vuokrattu päivätoiminnalle Keravalta ja Loviisasta

Virvelinranta asukkaiden aiheuttamien ilkivaltakorjausten määrä on lisääntynyt.

UVP Toiminnan painopisteet 2020

Kiinteistötoiminnoissa yhtiö haluaa ottaa laadukkaan ja tavoitteellisen toiminnan keskeiseksi tavoitteeksi. Periaattemme on vastata itse oman työmme ja kaikki yhdessä toimintamme laadusta ja tuloksellisuudesta. Vastuu ympäristöstä sekä kiinteistö- ja työturvallisuudesta ovat hyvään toimintaamme kuuluvia osatekijöitä.

Tavoitteiden täytyminen ja suositukset

Tarkastuslautakunta suosittelee, että kiinteistöyhtiön tavoitteet ja niiden toteutuminen kirjataan myös Etevan talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä tilinpäätökseen tilintarkastajan suosituksen mukaisesti.

Tarkastuslautakunta suosittelee edelleen, että jatkossa Etevan tarkastuslautakunta tarkastaa Etevan tytäryhtiöiden toimintaa voimassa olevan konserniohjeen ja tarkastussäännön mukaisesti osana konserniraportointia.

3 Riskienarviointi

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että Eteva kuntayhtymän toiminta on taloudellista ja tuloksellista sekä tehtyjen päätösten mukaista. Näin varmistetaan strategisten, taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen, päätösten perusteena olevan tiedon riittävyys ja luotettavuus, omaisuuden ja voimavarojen turvaaminen sekä lainsäädännön, viranomaisohjeiden, toimielinten ja johdon päätöksiä noudattaminen.

Yhtymäkokous päättää kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Perusteista päättäessään yhtymäkokous ohjaa sitovasti yhtymähallitusta sen hoitaessa hallinnon ja talouden vastuutehtävää sekä toiminnan johtotehtävää. Yhtymäkokous hyväksyy myös hallintosäännön, jossa annetaan tarpeelliset määräykset hallinnon ja talouden tarkastuksesta sekä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

Yhtymähallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Yhtymähallitus on hyväksynyt 14.12.2017 Eteva kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Ohjeen tarkoituksena on varmistaa ja edistää sisäisen valvonnan käytännön toteutusta Eteva kuntayhtymässä ja Eteva konsernissa. Ohjeessa määritetään sisäisen valvonnan vastuita sekä tehtäviä toimenpiteitä ja toimintaan liittyviä raportointivelvoitteita.

Toimitusjohtaja johtaa yhtymähallituksen alaisena kuntayhtymän hallintoa, taloudenhoitoa sekä muuta toimintaa. Operatiivinen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen on siten osa yhtymähallitukselle ja toimitusjohtajalle säädettyä hallinnon ja taloudenhoitoa tehtävää. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, jolle on annettu toimivaltaa kuntayhtymän varojen käytössä ja/tai jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta.

Sisäinen valvonta on osa kuntayhtymän johtamisjärjestelmää sekä johdon ja hallinnon työväline. Sitä ei ole eriytetty muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista.

Sisäisen valvonnan osalta selonteko perustuu tulosaluejohdon tekemään arviointiin sekä tarkastuksiin.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Yhtymähallituksen tiedossa ei ole muita sellaisia sopimuksista aiheutuvia mahdollisia negatiivisia seuraamuksia, joista aiheutuisi taloudellista vahinkoa kuin sisäisen tarkastuksen selvityksen mahdollisesti 2021 ratkaistavat asiat.

Tavoitteiden toteutumisen, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden seuranta on esitetty toimintakertomuksessa.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnan operatiivinen toiminta ja vastuu on hajautettu. HR-palvelujen työsuojelu- ja riskienhallintayksikkö vastaa henkilöstö- ja asiakasturvallisuudesta, työturvallisuudesta, palo- ja pelastustilanteisiin liittyvän turvallisuuden varmistamisesta sekä valmiussuunnittelusta. Vahinkoriskeistä aiheutuviin taloudellisiin menetyksiin ja henkilövahinkojen korvauksiin on varauduttu vakuutuksin. Vahinkoriskien ehkäisyyn vaikutetaan henkilöstön perehdytyksellä ja koulutuksella.

Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja merkittävien muiden päätösten valmistelun yhteydessä. Toimielimet ja konserniyhteisöt raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskien hallinnan kehittämisestä osana toiminnan ja talouden seurantaa ja raportointia. **Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta**

Vuonna 2020 Etevässä suoritettiin erillinen yhtymäkokouksen velvoittama sisäinen tarkastus yhdessä yhtymähallituksen ja tarkastuslautakunnan toimesta. Tarkastuksessa esiin nousseissa asioissa on ryhdytty Eteva kuntayhtymässä toimenpiteisiin. Toimielinten päätökset jatkotoimenpiteistä ratkaistaan vuoden 2021 aikana.

Sopimustoiminta

Yhtymähallituksen tiedossa ei ole muita sellaisia sopimuksista aiheutuvia mahdollisia negatiivisia seuraamuksia, joista aiheutuisi taloudellista vahinkoa kuin sisäisen tarkastuksen selvityksen mahdollisesti 2021 ratkaistavat asiat.

Kuntayhtymän sopimustenhallinnan kehittämistä sekä osto- ja hankintakäytäntöjen tehostamista jatkettiin vuoden 2020 aikana. Kilpailutukset hoidetaan sähköisellä Cludia-kilpailutusjärjestelmällä. Toimintavuonna 2020 otettiin käyttöön palvelutoiminnan osto-ohje.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Tarkastuslautakunta on huomionnut tilintarkastajan, sisäisen tarkastuksen raportin ja tilapäisen valiokunnan esiin nostamat havainnot. Kuntayhtymän johdon tulee saattaa asiat kuntoon. Tarkastuslautakunta seuraa toimenpiteiden edistymistä.

4 Henkilöstö

Kuntayhtymän henkilöstömäärä 31.12.2020 oli 1 314. Henkilöstömäärä kasvoi 3,4 % vuoteen 2019 verrattuna. Toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa oli 1 097 henkilöä.

Määrä-aikaisen henkilöstön määrä oli 217. Vakituisten henkilöstön osuus väheni 0,5 prosenttiyksikköä ollen 83,5 %. Henkilötyövuosien määrä oli 1 203 (2019: 1171 htv). Henkilötyövuosi kuvaa paremmin vuoden aikana palvelussuhteessa ollutta työvoimaa kuin henkilöstömäärä tietyssä päivänä. Ostopalveluna hankittiin 32 henkilötyövuotta (2019: 73 htv) ja toimeksiantosopimuksella työskentelevistä perhehoitajista koostui 38 henkilötyövuotta (2019: 41 htv).

Muita henkilöstöä kuvaavia lukuja:

- Sairauspoissaolojen määrä oli 20,0 päivää työntekijää kohden; laskua 2,6 %.
- Työ- ja työmatkatapaturmien määrä laski yhteensä 1,8 %.
- Henkilöstön keski-ikä oli 42,6 vuotta (2019: 41,9 vuotta).

- Miesten osuus oli 14,0 % ja naisten 86,0 %.
- Henkilöstö osallistui täydennyskoulutukseen 2,0 päivää/henkilö vuoden aikana (2018 2,8 päivää/henkilö). Koulutuksia jouduttiin perumaan koronapandemian aiheuttamien koontumisrajoitusten seurauksena.
- Henkilöstön työtyytyväisyyttä kuvaava kuukauden pulssi sai kokonaisarvosanan 2,3 (2019: 2,4)

Taulukko 3. Henkilöstön tunnusluvut 2019-2020.

HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET (1000 EUROA)			
	2020	2019	muutos %
Palkat ja palkkiot	46 031	44 223	4,1
Vakuutuskorvaukset	-830	-884	-6,1
PALKAT JA PALKKIOT YHTEENSÄ	45 201	43 339	4,3
KUEL-maksut	8 258	8 028	2,9
Sairausvakuutusmaksu	617	370	66,7
Työttömyysvakuutusmaksu	752	843	-10,9
Tapaturmavakuutusmaksu	190	337	-43,6
Taloudellinen tuki	14	11	24,4
HENKILÖSIVUKULUT YHTEENSÄ	9 831	9 590	2,5
Työnohjaus*	81	45	79,0
Koulutuskustannukset	148	192	-23,2
Työterveyshuolto**	308	326	-5,6
Henkilökuntalahjat ja -edut	194	212	-8,4
VAPAAEHTOISET HENKILÖSTÖKULUT	731	776	-5,8
Ostopalvelut (Sarastiarekry Oy)	1 971	3 883	-49,2
YHTEENSÄ	57 734	57 587	0,3
Henkilöstökustannukset / henkilö	44	45	-3,0

Vuoden 2020 oli tarkoituksena olla terveysturvallisuuden edistämisen vuosi. HR tarkoituksena oli panostaa ennakoidun työkyky- ja turvallisuusjohtamisen kehittämiseen. Pandemian käynnistyessä, toiminnan painopiste vaihtui terveysturvallisuuden varmistamiseen ja siihen liittyvien ohjeistusten ja hankintojen koordinointiin sekä asiakkaiden ja henkilöstön turvallisuuden varmistamiseen toimintayksiköissä. Poikkeuksellisenä aikana korostui henkilöstön kuormittuneisuuden ennaltaehkäisy ja hyvinvoinnin tukeminen.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Tarkastuslautakunta suosittelee, että vuosittain raportoidaan henkilöstöohjelman tavoitteiden toteutuminen osana henkilöstökertomusta.

5 Tulevaisuuden näkymät

Etevan tase on ollut ylijäämäinen vuodesta 2015 alkaen. Kuntayhtymän toiminnallinen tulos vuonna 2020 on 1,1 miljoonaa euroa, mikä ylittää talousarvion 1,0 miljoonalla eurolla. Tästä palautettiin tilinpäätösvaiheessa jäsenkunnille 650 000 euroa. Eteva kuntayhtymän tulos on ylijäämän palautuksen jälkeen 287 tuhatta euroa.

Uuden syksyllä 2020 hyväksytyt strategian sekä uudistettujen rakenteiden, toimintamallien ja prosessien avulla talous saadaan pysymään tavoitetasolla tulevinakin vuosina, mikäli asiakasmäärissä ei tapahdu merkittävää vähenemistä. Vuoden 2020 aikana avattiin yksi ikääntyneiden kehitysvammaisten asumisyksikkö Vantaalle, sekä lähdettiin rakentamaan uutta vaativan tason asumisyksikköä Mäntsälään.

Myös Etevassa on näkynyt valtakunnallinen haaste osaavan sote-henkilöstön saatavuudessa, minkä eteen on ponnisteltu. Henkilöstön saatavuushaasteissa on kuitenkin selkeitä alueellisia eroja.

Marinin hallitus käynnisti uuden sote-uudistuksen valmistelun aiemmin valmistellun sote- ja maakuntauudistuksen kaaduttua. Uudenmaan osalta tämä tarkoittaa aluepohjaista erillisratkaisua. Sote-uudistuksen ohella Etevan tulevaisuuteen vaikuttaa merkittävästi julkisen sektorin taloudellinen tilanne. Eteva osallistui aktiivisesti uudistusten valmisteluun vuoden 2020 aikana ja jatkaa edelleen aktiivisesti mukana uudistuksen valmistelussa. Uuden sote-uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2023. Pitkään odotettu vammaislaainsäädännön kokonaisuudistus on edelleen kesken.

Koronaviruspandemia leimasi merkittävästi Etevan vuotta 2020. Organisaation voimavaroista valtaosa meni pandemian hoitoon, josta Eteva selviytyi vähintäänkin hyvin, sillä riskit olivat suuret, niin henkilöstön, asiakkaiden kuin taloudenkin osalta. Eteva joutui koronapandemian aikana tekemään uuden taloutta tasapainottavan ohjelman. Vahva sitoutuminen talouden tasapainotamisohjelmaan mahdollisti sen, että Etevassa vältyttiin suunnitteilla olleista lomautuksista. Koronapandemia toi mukanaan myös uudenlaisen tavan tuottaa palveluja erityistä tukea tarvitseville henkilöille. Etevassa kehitettiin muun muassa etäpäivätoiminnan mallia, missä Etevan asiakkaat olivat keskeisessä roolissa. Henkilöstön osalta etätyövalmiudet kasvoivat vuoden 2020 aikana, kun iso osa tukipalveluhenkilökunnasta työskenteli etänä. Uusia etä-alustoja otettiin käyttöön jo käytössä olleiden Skype-palaverien lisäksi.

Henkilöstön keski-ikä Etevassa on 41,9 vuotta, mikä on selkeästi matalampi kuin kuntasektorilla keskimäärin. Myös Etevassa on näkynyt valtakunnallinen haaste osaavan sote-henkilöstön saatavuudessa, minkä eteen on ponnisteltu. Henkilöstön saatavuushaasteissa on kuitenkin selkeitä alueellisia eroja.

Vuosien 2020–2021 aikana on tarkoitus avata lasten ja nuorten kuntoutusyksikkö, ikääntyneiden kehitysvammaisten asumisyksikkö sekä uusi vaativan tason asumisyksikkö. Lisäksi kevään 2020 aikana käynnistetään kehitysvammapoliklinikan toiminta.

6 Tilikauden tilintarkastustoiminta

Eteva kuntayhtymän mukaan yhtymäkokous valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä yhden JHTT-yhteisön. Etevan tilintarkastusyhteisö KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy toimii myös Eteva konsernin tytäryhtiöiden tilintarkastajana. Tilintarkastajan on laadittava toimikaudekseen tarkastussuunnitelma ja kullekin tilikaudelle työohjelma. Tarkastussuunnitelma ja työohjelma

toimitetaan tarkastuslautakunnalle tiedoksi. Tilintarkastaja ilmoittaa tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnalle. Vuoden 2020 tarkastussuunnitelma on esitelty tarkastuslautakunnalle 2.10.2020.

Tilintarkastuksen tavoitteet 2020:

- kuntayhtymän hallintoa on hoidettu lain ja yhtymäkokouksen päätösten mukaisesti
- tilinpäätös ja konsernitilinpäätös antavat oikeat ja riittävät tiedot kuntayhtymän tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta
- valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita
- kuntayhtymän sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Tilikauden tarkastus jakaantui tilikauden aikaiseen ja tilikauden päättymisen jälkeiseen tarkastustyöhön. Tilikauden aikainen tarkastus toteutettiin syys- ja joulukuussa 2020 ja tammi-huhtikuussa 2021 ja sen painopistealueina olivat edellisten lisäksi:

- Hallinnon lainmukaisuus
- Sisäinen valvonta ja riskienhallinta
- Hankintatoimi ja ostolaskut
- Muut kohteet

Tilintarkastaja on raportoinut tilikauden aikaisen tarkastuksen tarkastushavainnot alustavasti 28.1.2021 raportissa, jonka jälkeen on suoritettu loppuun tilikauden aikaisia tarkastustoimenpiteitä täydentämällä muun muassa kontrollitarkastustoimenpiteitä. Alustavan raportin jälkeen tarkastuslautakunta on pyytänyt tämän jälkeen lisäselvityksiä tilintarkastajalta sekä viranhaltijoilta. Saatujen selvitysten pohjalta tarkastuslautakunta on tehnyt analyysiä ja päättänyt myöhemmin tässä kertomuksessa esitettyihin johtopäätöksiin ja toimenpiteisiin. Tilintarkastaja on antanut lopullisen raportin 3.5.2021

Tilinpäätöksen 31.12.2020 tarkastuksessa on käyty läpi merkittävimpien tuloslaskelma- ja taseerien sisältöä, arvostamista ja dokumentaatiota sekä kirjanpitomateriaalia. Tilintarkastaja on myös tarkastanut talousarvion toteutumisvertailun. Tilinpäätös- ja konsernitilinpäätöstarkastus on suoritettu pääosin Eteva kuntayhtymän taloushallinnon tiloissa tammi-huhtikuun 2021 aikana.

Tilintarkastaja on keskustellut vastuuhenkilöiden kanssa kaikista tekemistään tarkastushavainnoista tarkastuksen aikana ja tuonut merkittävimmät tarkastushavainnot myös tarkastuslautakunnan tietoon Tilintarkastuksen johtopäätös: Tarkastuksen perusteella tilinpäätös ei sisällä sellaisia korjaamattomia virheitä, jotka olisivat merkittäviä tilinpäätöksen tai tilikauden tuloksen kannalta. Tilintarkastaja tulee antamaan mukautetun tilintarkastuskertomuksen, jossa toteaa, että ei voi ottaa kantaa vastuuvapauteen.

Tilintarkastajan suositukset:

- Suosittelemme edelleen jatkossa esittämään toimintakertomuksessa myös konsernin tytäryhteisöille asetetut keskeiset tavoitteet ja niiden toteutumisen arvion samoin kuin arvion konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.
- Suosittelemme varmistamaan, että kuntayhtymän toimintakertomus sisältää kuntalain ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta annetun yleisohjeen mukaiset tiedot selonteon kuntayhtymän sisäisen valvonnan järjestämisestä kattavasti.

- Suosittelemme varmistamaan, että kuntayhtymän toimintakertomus sisältää kuntalain ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta annetun yleisohjeen mukaiset tiedot selonteon konsernivalvonnan järjestämisestä kattavasti.
- Toiminnan rahoitusta ja rahoitusasemaa koskevien tunnuslukujen osalta suosittelemme, että jatkossa esitetään yllä esitettyjen lisäksi myös Kuntakilanvoimassa olevan tilinpäätösohjeistuksen mukaiset
 - Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 euroa
 - Lainat ja vastuut % käyttötuloista
- Suosittelemme varmistamaan, että sivutoimi-ilmoitus, sivutoimilupa, kilpailevatoimintaja esteellisyys ohjeistusta noudatetaan ja näiden ajantasaisuus varmistetaan vuosittain.
- Suosittelemme varmistamaan, että julkisten varojen käyttö tapahtuu huolellisesti ja kilpailuttamaan elintarviketoimija(t).
- Suosittelemme päivittämään osto-ohjetta siten, että hankinnoissa noudatetaan hankintalakea.
- Lisäksi suosittelemme varmistamaan, että osto-ohjetta noudatetaan Etevan toiminnassa hankintalainsäädökset ja Etevan hankintaohje huomioiden.
- Suosittelemme hankintakoulutuksen järjestämistä Etevan henkilökunnalle.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Tilintarkastus 2020 poikkesi merkittävästi Etevan edellisistä tilintarkastuksista sekä laajuudeltaan että tarkkuudeltaan. Tarkastuslautakunta pitää hyvän tilintarkastustavan mukaisena, että tarkastuslautakuntaa tulisi informoida tilintarkastussuunnitelman ja tarkastushavainnoista osalta asian käsittelyn ja mahdollisten lisäresurssien vaatimalla tavalla.

7 Sisäisen tarkastuksen asia ja tarkastusraportin suositukset

Yhtymäkokous velvoitti 30.6.2020 päätöksellään yhtymähallituksen yhteistyössä tarkastuslautakunnan kanssa tekemään riippumattoman selvityksen tarkastuslautakunnan esille tuomista huomioista ja epäselvyyksistä siten, että se tuodaan yhtymäkokouksen käsittelyyn.

Yhtymähallitus ja tarkastuslautakunta valitsivat 4.8.2020 BDO Auditor Oy:n suorittamaan sisäistä puolueetonta tarkastusta.

BDO:n raportin mukaan kyse on ollut laajasta ja euromääräisesti merkittävästä toiminnasta väärinkäytösepäilyjen ja kuntayhtymälle mahdollisesti aiheutuneen vahingon osalta.

BDO suositteli, että asia tulisi saattaa esitutkintaviranomaisten tutkittavaksi ja että kuntayhtymä varaa mahdollisuuden esittää vahingonkorvausvaatimuksia.

BDO suositteli raportissaan lisäksi:

- Kirjallisen tulospalkkiosäännön laatimista
- Kiinnittämään huomiota kirjanpidon oikeellisuuteen tulos- ja kertapalkkioiden jaksottamisessa

- Selvittämään puutteelliset kulujen selvitykset ja asiakirjat sekä tarvittaessa perimään takaisin aiheettomat maksut
- Kiinnittämään laskujen asiatarkauksessa ja hyväksynnässä enemmän huomiota laskujen sisältöön ja kulujen tarpeellisuuteen kuntayhtymän liiketoiminnan kannalta
- laatimaan ohjeen henkilöstön edustamiseen

Yhtymähallitus otti raportin vastaan 12.10.2020 ja päätti tehdä asiasta esitutkintapyynnön BDO:n suositusten mukaisesti ja valtuutti toimitusjohtajan viemään asian esitutkintaviranomaisen tutkittavaksi ja viedä tiedoksi ja päätettäväksi yhtymäkokoukselle

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Tarkastuslautakunta yhtyy BDO raportin sisältöön ja havaintoihin. Raportti on huomattavasti laajempi ja tarkempi kuin vastuullisen tilintarkastajan havainnot sekä raportit. Tarkastuslautakunta suosittelee vahingonkorvausten suuruusluokan ja määrän tarkkaa selvittämistä.

8 Tilapäisen valiokunnan suositukset

Tilapäinen valiokunta järjestäytyi 15.1.2021. Valiokunta antoi johtopäätökset ja loppulausuman yhtymähallituksen luottamuksesta 5.3.2021. Tilapäinen valiokunta päätti esittää, että yhtymäkokous toteaa, että Etevan yhtymähallitus ei nauti yhtymäkokouksen luottamusta ja että yhtymäkokous päättää erottaa yhtymähallituksen.

Lisäksi tilapäinen valiokunta suositteli:

- kuntayhtymä päivittää yhtymän hallintosäännön sekä selkeyttää toimivaltasuhteita viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden välillä.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Tarkastuslautakunta yhtyy tilapäisen valiokunnan suosituksiin ja näkemyksiin.

9 Muut tarkastuslautakunnan havainnot

Tarkastustoiminnassa on pyritty painottamaan kokonaisuuden kohdalla hyvän hallinnon periaatteita sekä erikseen esiin tulleita täsmennettäviä asioita.

Tarkastuslautakunta suosittelee:

- Tarkastuslautakunnan, sisäisen tarkastuksen raportin, tilintarkastajan ja tilapäisen valiokunnan suosituksista on syytä tehdä toimenpidesuunnitelma asioiden edelleen kehittämiseksi ja kuntoon saattamiseksi.
- Talousarviotavoitteiden asetannassa huomioidaan mittarin todennettavuus suhteessa tavoitteeseen.
- Tarkastuslautakunta on huomioinut arvioinnissaan Covid19 Pandemian vaikutukset toiminnalle

9 Yhteenveto ja esitys tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudenmyöntämisestä tilivelvollisille

Kokonaisuutena voidaan todeta, että Eteva kuntayhtymän hallintoa ja taloutta on hoidettu pääosin asianmukaisesti sekä toiminnalliset tavoitteet on pääosin saavutettu haastavana vuonna jota ovat kuormittaneet COVID19 pandemia ja sisäisen tarkastuksen selvitysasia.

Taloudellisiin tavoitteisiin päästiin kokonaisuutena hyvin ja vastuualuekohtainen tarkastelu kertoi onnistuneesta strategian ja toiminnallisten tavoitteiden toteuttamisesta.

Toimintaympäristön muutos (Sosiaali- ja terveys- sekä hyvinvointialueuudistus) haastaa voimavaroja, asiantuntemusta ja tukitoimintoja. Nämä ja henkilövaihdokset näkyvät tavoitteiden ja strategia tilanteen mukaisen muuttamisen tarpeena.

Tarkastuslautakunta tekee yhtymäkokoukselle oman esityksensä siitä, hyväksytäänkö tilinpäätös ja myönnetäänkö tilivelvollisille vastuuvapaus.

Tarkastuslautakunta päätti 6.5 kokouksessaan, että se esittää yhtymäkokoukselle, että se myöntää edellä mainituin perustein vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.–31.12.2020 kuntayhtymän hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tulosalueiden johtaville viranhaltijoille (tilivelvollisille) lukuun ottamatta tilintarkastuskertomuksessa vuonna 2020 toimineen kuntayhtymän hallituksen puheenjohtajaa ja jäseniä sekä 17.1.2020 saakka virassa olleelle toimitusjohtajalle.

Tarkastuslautakunta on kokouksessaan 6.5.2021 käsitellyt tämän arviointikertomuksen vuodelta 2020 ja päättänyt jättää sen yhtymäkokouksen käsiteltäväksi.

Pasi Laine, puheenjohtaja

Aija Lavikainen, varapuheenjohtaja

Juha Nyberg, jäsen

Risto Salovaara, jäsen

Tauno Ylä-Soininmäki, jäsen